Bollukta Ve Darlıkta İnfak, Takva Ölçütüdür
Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 29 2021 01:00:00

اَلَّذِينَ
يُنْفِقُونَ
فِى
السَّرَّآءِ
وَالضَّرَّآ&#15
69;ِ
وَالْكَاظِم&#16
16;ينَ
الْغَيْظَ
وَالْعَافِي&#16
06;َ عَنِ
النَّاسِ
وَاللهُ
يُحِبُّ
الْمُحْسِنِ&#16
10;نَ
“Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah, iyilik edenleri sever." (Âl-i İmran, 3/134)
            Takva ehli müminlerin özelliklerinin sıralandığı âyetin bir bölümünü teşkil eden bu kısmında yüce Mevlamız, onların kendilerine lütfedilen nimetlerden, olumlu ve olumsuz her türlü şart altında muhtaç insanlara infakta bulunduklarını dile getirmektedir. Şüphesiz her ferdin, bir yönüyle diğer fertlere muhtaç olduğu görülür. Kimi insanın malına, kimi insanın bilgisine, kimi insanın aklına toplumun diğer bireyleri muhtaçtır. Bu yönüyle toplum, bütün uzuvları ile bir bedene benzer. Uzuvlar nasıl bir bir fonksiyonunu tamamlıyorsa, toplum da zengini, fakiri, âlimi ve cahili ile birbirini tamamlamaktadır.
            İnfakın, Dinimizde ne derece önemli olduğunu birçok âyet ve hadis dile getirmektedir. Bu konuda birkaç âyet ve hadis nakledeceğiz:
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوآ
اَنْفِقُوا
مِنْ
طَيِّبَاتِ
مَا

كَسَبْتُمْ
وَمِمَّآ
اَخْرَجْنَا
لَكُمْ مِنَ
اْلاَرْضِ
وَلاَ
تَيَمَّمُوا
الْخَبِيثَ
مِنْهُ
تُنْفِقُونَ
وَلَسْتُمْ
بِاَخِذِيهِ
اِلاَّ اَنْ
تُغْمِضُوا
فِيهِ
وَاعْلَمُوآ
اَنَّ اللهَ
غَنِىٌّ
حَمِيدٌ
           “Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcayın. Size verilse, gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye layıktır.” (Bakara, 2/267)
لَيْسَ
عَلَيْكَ
هُدَيهُمْ
وَلَكِنَّ
اللهَ
يَهْدِى مَنْ
يَشَآءُ
وَمَا
تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ
فَلاَنْفُسِ&#16
03;ُمْ وَمَا
تُنْفِقُونَ
اِلاَّ
ابْتِغَآءَ
وَجْهِ اللهِ
وَمَا
تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ
يُوَفَّ
اِلَيْكُمْ
وَاَنْتُمْ
لاَ
تُظْلَمُونَ

           “ ...Hayır olarak verdiğiniz ne varsa, karşılığı size tam olarak verilir ve asla haksızlığa uğratılmazsınız.” (Bakara, 2/272)
اَلَّذِينَ
يُنْفِقُونَ
اَمْوَالَهُمْ
بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا
وَعَلاَنِيَةً فَلَهُمْ
اَجْرُهُمْ
عِنْدَ
رَبِّهِمْ
وَلاَ خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ
وَلاَ هُمْ
يَحْزَنُونَ

“Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık hayra sarf edenler var ya, onların mükâfatları Allah katindadır Onlara korku yoktur, üzüntü de çekmezler.” (Bakara, 2/274) قُلْ
اِنَّ رَبِّى
يَبْسُطُ
الرِّزْقَ
لِمَنْ
يَشَآءُ مِنْ
عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ
لَهُ وَمَا
اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَىْءٍ
فَهُوَ
يُخْلِفُهُ
وَهُوَ
خَيْرُ
الرَّازِقِينَ
“...Siz hayra ne harcarsanız, Allah onun yerine başkasını verir O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.” (Sebe', 34/39)
وَاَنْفِقُوا مِنْ مَا
رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ
اَنْ
يَأْتِىَ
اَحَدَكُمُ

الْمَوْتُ
فَيَقُولَ
رَبِّ لَوْلآ
اَخَّرْتَنِ&#16
09; اِلَى اَجَلٍ
قَرِيبٍ
فَاَصَّدَّق&#16
14; وَاَكُنْ
مِنَ
الصَّالِحِي&#16
06;َ
“Herhangi birinize ölüm gelip de; Rabbim! Beni yakın bir süreye kadar geciktirsen de sadaka verip iyilerden olsam! demesinden önce, size verdiğimiz rızktan harcayın.” (Münâfikûn, 63/10) Peygamberimiz (s.a.s) de muhtaç kimselere vermeyi önermiş ve kendisinden bu konuda müminleri teşvik edici mahiyette birçok hadis nakledilmiştir:
اتَّقُوا
النار وَلوْ
بِشقِّ
تَمْرةٍ
            “Yarım hurma (tasadduk) etmek suretiyle de olsa, cehennemden korunmaya çalışınız.” (Buharı, “Edeb", 34) لا حَسَدَ
إِلاَّ في
اثَنَتَيْنِ :
رَجُلٌ
آتَاهُ
اللَّهُ
مَالاً ،
فَسَلَّطَهُ
على
هَلكَتِهِ في
الحَقِّ .
ورَجُلٌ
آتَاه
اللَّهُ
حِكْمَةً
فُهو يَقضِي
بِها
وَيُعَلِّمُ&#16
07;َا “Sadece şu iki kişiye gıpta edilir. Bunlardan birincisi, Allah’ın kendisine verdiği malı Hak yolunda harcamayı başaran kimse, diğeri de Allah’ın kendisine ilim ve hikmet ile yerli yerince hükmeden ve onu başkalarına öğreten kimse.” (Buharî, “İlim", 15, “Zekât", 5)
مَا مِنْ
يَوْمٍ
يُصبِحُ
العِبادُ

فِيهِ إِلاَّ
مَلَكَانِ
يَنْزِلانِ ،
فَيَقُولُ
أَحَدَهُمَا :
اللَّهُمَّ
أَعطِ
مُنْفِقاً
خَلَفاً،
وَيَقُولُ
الآخَرُ :
اللَّهُمَّ
أَعطِ
مُمسكاً
تَلَفاً
           “Her Allah’ın günü iki melek iner. Bunlardan biri; Allah’ım! Malını verene yenisini ver! diye dua eder. Diğeri de: Allah’ım! Cimrilik edenin malını yok et! diye beddua eder.” (Buharî, “Zekât", 27) لا
تُوكِي
فَيوكِيَ
اللَّهُ
عَلَيْكِ
           “Kesenin ağzını sıkma! Allah da senin rızkını daraltır” (Buharî, “Zekât", 21) hadislerini örnek olarak zikredebiliriz.
           Bu ve benzeri pek çok hadisi ile Peygamberimiz (s.a.s), müminleri sahip oldukları mallardan Allah yolunda harcamaya teşvik etmiştir. O, sadece sözleriyle değil aynı zamanda her hususta olduğu gibi bu konuda yaşam biçimiyle de müminlere örnek olmuştur.
           Öz olarak ifade etmek gerekirse, Allah'ın Peygamberi hiçbir zaman mal biriktirme sevdasıyla yaşamamış, ömrünü bu yolda harcamamıştır. O'nun evinde bazen açlığını giderecek derecede herhangi bir yiyeceğin dahi bulunmadığı, açlık sebebiyle zaman zaman uyuyamadığını görürüz (Bk. Buharî, “Et'ıme", 23, “Rikak", 17; Müslim,“Zühd", 22,28). Hatta müminlerin annelerinin bu durumdan bazı kere şikayet ettikleri de nakledilmektedir. O dileseydi, saraylarda yaşayabilirdi. İdaresinde bulunan kitle bunu seve seve yapmaya hazır ve muktedirdi. Ancak o, sade bir insan olarak yaşamayı tercih etti. Hz. Peygamber (s.a.s)'i, Hz. Ebû Bekir'i, Hz. Ömer'i, Hz. Osman'ı,Hz. Ali'yi ve daha nice tarihe örnekliği ile damgasını vuran şahsiyetleri, örnek yapan anlayış bu noktada odaklanmaktaydı.
           İslam dininde, belli bir yeterliliğe ya da ekonomik güce (nisap) ulaşan Müslüman, sahip olduğu malvarlığından belirli bir kısmını toplumun muhtaç veya hayat standardı düşük kesimlerine aktarmakla yükümlü tutulur. Ömrünü adeta mal biriktirmeye adayan, kendinden başka hiçbir kimseyi düşünmeyen insanların, hayatlarım verimli ve Allah’ın istediği doğrultuda geçirdiklerini söyleyemeyiz. Zira insanları ölümsüzleştiren, eserleri ve işledikleri salih amellerdir.

Çeşitli açmaz ve imkânsızlıklar sebebiyle hayata küsmüş insanların problemlerini bir şekilde çözerek tekrar hayata döndürmek, herhalde en güzel eser ve amellerden birisidir.
            Sonuç olarak ifade etmek gerekirse, varlıkta ve darlıkta, Allah için infakta bulunmak, örnek ahlaka sahip müminlerin özelliğidir. Yüce Mevla, her insana şöyle ya da böyle bir nimet vermiştir. İman, ilim, mal, akıl, sevgi, huzur aklımıza gelen başlıca nimetlerdir. Takva ehli mümin, Allah’ın kendisine verdiği ilim nimetini, maddi ve manevi bütün olumsuzluklara rağmen toplumu aydınlatmada kullanır. Onun infakı, ilmini ona muhtaç insanların faydası doğrultusunda kullanması olacaktır.
            Müminin sevgisini, şefkatini, içinde bulunduğu huzursuzlukları, bunalımları bir tarafa bırakarak toplumda sevgi ve şefkat mahrumu insanlarla paylaşması da takva ölçütüdür. Bu bağlamda Peygamber (s.a.s)’in, والكلِمةُ الطَّيِّبَةُ صدَقَةٌ
            “Güzel söz sadakadır” (Buharı, “Sulh", 11) hadisi ne kadar da anlamlıdır. Sadaka bugünkü anlaşıldığı gibi sadece mali ya da parasal yardımı içermez. Nice yüklü paraların, malın tamir edemeyeceği kırık kalpleri, dünyası kararmış insanları, bir sevgi ve şefkat sözcüğü hayata döndürebilmektedir.
            Yüce Rabbimiz bizi bu konumdaki müminlerden eylesin...
            Dr. Yaşar YİĞİT

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler